

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évre ..... 10 — kr.
Félévre ..... 5 " "
Negyedévre ..... 2 " "
Egy hónapra ..... 1 " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: KOHÁNYI GYULA.

Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

1000 szavas hirdetés első napján 3000 kr., második napján 2000 kr., harmadik napján 1500 kr., negyedik napján 1000 kr., ötödik napján 500 kr., hatodik napján 250 kr., hetedik napján 125 kr., nyolcadik napján 62,5 kr., kilencedik napján 31,25 kr., tizedik napján 15,625 kr., tizenegyedik napján 7,8125 kr., tizenkettedik napján 3,90625 kr., tizenharmadik napján 1,953125 kr., tizennegyedik napján 976,5625 kr., tizennyolcadik napján 488,28125 kr., tizenötödik napján 244,140625 kr., tizenhatodik napján 122,0703125 kr., tizenhetedik napján 61,03515625 kr., tizennyolcadik napján 30,517578125 kr., tizenkilencedik napján 15,2587890625 kr., húszonegyedik napján 7,62939453125 kr., harmincegyedik napján 3,814697265625 kr., harmincháromadik napján 1,9073486328125 kr., harminchatodik napján 953,67431640625 kr., harmincegyedik napján 476,837158203125 kr., harmincháromadik napján 238,4185791015625 kr., harminchatodik napján 119,20928955078125 kr., harmincegyedik napján 59,604644775390625 kr., harmincháromadik napján 29,8023223876953125 kr., harminchatodik napján 14,90116119384765625 kr., harmincegyedik napján 7,450580596923828125 kr., harmincháromadik napján 3,7252902984619140625 kr., harminchatodik napján 1,86264514923095703125 kr., harmincegyedik napján 931,32257461547890625 kr., harmincháromadik napján 465,661287307739453125 kr., harminchatodik napján 232,8306436538697265625 kr., harmincegyedik napján 116,41532182693486328125 kr., harmincháromadik napján 58,207660913467431640625 kr., harminchatodik napján 29,1038304567337158203125 kr., harmincegyedik napján 14,55191522836685791015625 kr., harmincháromadik napján 7,275957614183428955078125 kr., harminchatodik napján 3,6379788070917144775390625 kr., harmincegyedik napján 1,81898940354585723876953125 kr., harmincháromadik napján 909,49470177292861923095703125 kr., harminchatodik napján 454,74735088646430961547890625 kr., harmincegyedik napján 227,37367544323215480791015625 kr., harmincháromadik napján 113,686837721616077403955078125 kr., harminchatodik napján 56,8434188608080387019775390625 kr., harmincegyedik napján 28,42170943040401935098876953125 kr., harmincháromadik napján 14,2108547152020096754943826953125 kr., harminchatodik napján 7,1054273576010048377471913476953125 kr., harmincegyedik napján 3,552713678800502418873595673826953125 kr., harmincháromadik napján 1,776356839400251209436797836913476953125 kr., harminchatodik napján 888,1784197201256047182193826953125 kr., harmincegyedik napján 444,0892098600628023591096913476953125 kr., harmincháromadik napján 222,044604930031401179554845673826953125 kr., harminchatodik napján 111,022302465015700589777422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 55,5111512325078502948887114182193826953125 kr., harmincháromadik napján 27,7555756162539251474443571096913476953125 kr., harminchatodik napján 13,877787808126962573722178554845673826953125 kr., harmincegyedik napján 6,938893904063481286861092777422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 3,46944695203174064343054638871096913476953125 kr., harminchatodik napján 1,7347234760158703217152731943554845673826953125 kr., harmincegyedik napján 867,361738007807635857636913476953125 kr., harmincháromadik napján 433,68086900390381792881845673826953125 kr., harminchatodik napján 216,84043450195190896440922836913476953125 kr., harmincegyedik napján 108,420217250975954482204614182193826953125 kr., harmincháromadik napján 54,2101086254879772411023071096913476953125 kr., harminchatodik napján 27,105054312743988620551153554845673826953125 kr., harmincegyedik napján 13,5525271563719943102757777422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 6,77626357818599715513788871096913476953125 kr., harminchatodik napján 3,3881317890929985775689443554845673826953125 kr., harmincegyedik napján 1,6940658945464992887844721777422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 847,032447273249644392236096913476953125 kr., harminchatodik napján 423,51622363662482219611804845673826953125 kr., harmincegyedik napján 211,75811181831241109805902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 105,879055909156205549029512114182193826953125 kr., harminchatodik napján 52,93952795457810277451475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 26,469763977289051387257378029512114182193826953125 kr., harmincháromadik napján 13,23488198864452569362868901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 6,617440994322262846814344507378029512114182193826953125 kr., harmincegyedik napján 3,30872049716113142340717225368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 1,654360248580565711703586126844507378029512114182193826953125 kr., harminchatodik napján 827,18012242429285585179306344507378029512114182193826953125 kr., harmincegyedik napján 413,5900612121464279258965317225368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 206,79503060607321396294826586126844507378029512114182193826953125 kr., harminchatodik napján 103,397515303036606981474132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 51,6987576515183034907370664626844507378029512114182193826953125 kr., harmincháromadik napján 25,84937882575915174536853323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 12,92468941287957587268426661664626844507378029512114182193826953125 kr., harmincegyedik napján 6,462344706439787936342133308323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 3,2311723532198939681710666541664626844507378029512114182193826953125 kr., harminchatodik napján 1,61558617660994698408553332708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 807,793093088304973042766663541664626844507378029512114182193826953125 kr., harmincháromadik napján 403,8965465441524865213833317708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 201,94827327207624326069166588541664626844507378029512114182193826953125 kr., harmincegyedik napján 100,974136636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 50,48706831801906081517291647136636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 25,24353415900953040758645823568316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 12,6217670795047652037932291178415816636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 6,3108835397523826018966145589207908316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 3,155441769876191300948307279460395416636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 1,577720884938095650474153639730197708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 788,86044246746932523707681986509885416636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 394,43022123373466261853840993254942708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 197,2151106168673313092692049662747136636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 98,6075553084336656546346024831373568316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 49,3037776542168328273173012415668316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 24,651888827108416413658650620783416636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 12,325944413554208206829325310391708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 6,16297220677710410341466265519585416636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 3,08148610338855205170733132759792708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 1,5407430516942760258536656637989636913476953125 kr., harminchatodik napján 770,371771525848012926683331849481826953125 kr., harmincegyedik napján 385,185885762924006463341664424740913476953125 kr., harmincháromadik napján 192,59294288146200323167073221237045673826953125 kr., harminchatodik napján 96,29647144073100161583536610618522836913476953125 kr., harmincegyedik napján 48,1482357203655008079176830530926953125 kr., harmincháromadik napján 24,0741178601827504039588415265463476953125 kr., harminchatodik napján 12,037058930091375201979420763273173826953125 kr., harmincegyedik napján 6,018529465045687600989710381636586913476953125 kr., harmincháromadik napján 3,0092647325228438004948551908182836913476953125 kr., harminchatodik napján 1,50463236626142190024742759540913476953125 kr., harmincegyedik napján 752,3161831307109501237136527045673826953125 kr., harmincháromadik napján 376,1580915653554750618568263522836913476953125 kr., harminchatodik napján 188,0790457826777375309284131636586913476953125 kr., harmincegyedik napján 94,03952289133886876546420658182836913476953125 kr., harmincháromadik napján 47,0197614456694343827321032914182193826953125 kr., harminchatodik napján 23,509880722834717191365551645708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 11,7549403614173585956827758228540913476953125 kr., harmincháromadik napján 5,877470180708679297841387911427045673826953125 kr., harminchatodik napján 2,938735090354339648920693955713636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 1,469367545177169824460346977856816636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 734,68377258858491223017348942708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 367,3418862942924561150867447136636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 183,6709431471462280575433723568316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 91,835471573573114028771686178415816636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 45,917735786786557014385843089207908316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 22,95886789339327850719292154460395416636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 11,47943394669663925359646077230197708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 5,7397169733483196267982303861509885416636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 2,8698584866741598133991151930754942708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 1,434929243337079906699557596537747136636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 717,4646217167399501237136527045673826953125 kr., harmincegyedik napján 358,7323108583699750618568263522836913476953125 kr., harmincháromadik napján 179,3661554291849875309284131636586913476953125 kr., harminchatodik napján 89,68307771459249376546420658182836913476953125 kr., harmincegyedik napján 44,8415388572962468827321032914182193826953125 kr., harmincháromadik napján 22,420769428648123441365551645708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 11,2103847143240617206827758228540913476953125 kr., harmincegyedik napján 5,605192357162030860341387911427045673826953125 kr., harmincháromadik napján 2,802596178581015430170693955713636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 1,401298089290507715085346977856816636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 700,6490445452537500618568263522836913476953125 kr., harmincháromadik napján 350,3245222726268750309284131636586913476953125 kr., harminchatodik napján 175,16226113631343751546420658182836913476953125 kr., harmincegyedik napján 87,5811305681567187577321032914182193826953125 kr., harmincháromadik napján 43,790565284078359378866077230197708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 21,89528264203917968943303861509885416636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 10,94764132101958984471651930754942708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 5,47382066050979492235577596537747136636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 2,73691033025489746117788798268816636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 1,36845516512744873058894399134408316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 684,2275775825743750309284131636586913476953125 kr., harminchatodik napján 342,11378879128718751546420658182836913476953125 kr., harmincegyedik napján 171,0568943956435937577321032914182193826953125 kr., harmincháromadik napján 85,528447197821796878866077230197708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 42,76422359891089843943303861509885416636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 21,38211179945544921971651930754942708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 10,6910558997277246098582596537747136636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 5,3455279498638623049291298268816636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 2,6727639749319311524645649134408316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 1,3363819874659655762322824567170416636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 668,19099374373278751546420658182836913476953125 kr., harmincegyedik napján 334,0954968718663937577321032914182193826953125 kr., harmincháromadik napján 167,047748435933196878866077230197708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 83,52387421796659843943303861509885416636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 41,76193710898329921971651930754942708316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 20,8809685544916496098582596537747136636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harminchatodik napján 10,4404842772458248049291298268816636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincegyedik napján 5,2202421386229124024645649134408316636038121630345832942708323132925368901475605902422836913476953125 kr., harmincháromadik napján 2,61012106931145620123228245671704166360381

nap eseményeiből folyó törvényekhez hű marad.

Ugy látszik tehát s úgy is van, hogy a »Márczius 15-ike évfordulója« Nemzeti ünnepé emelése 1849-ben Magyar országgyűlés és Magyar kormány által dekretáltatott és gyakorlatba vetetett, a mikor még az 1849. April 14-iki függetlenségi határozat által a dinasztia és ország között a szakadás be nem állott; a mikor még a Nemzet képviselése és felelős kormánya az 1848-iki királyilag szentesített törvények alapján, tehát akik szentesítették az elnevezést fesszegetni t ö r v é n y e s a l a p o n á l l o t t. Ugy hisszük erre az alapra helyezkedett vissza a kiegyezéssel a Nemzet és kiralya; ezt dekretálta uralkodójának megkoronázatása stb. A mostani Magyar kormánynak és képviselőháznak sem volna egyéb teendője, mint alkalmazkodni az 1849-iki — »Márczius 15-ike« — nemzeti ünnepé dekretálását tartalmazó határozathoz, a mit a »K ö z l ö n y«-ben nagy keresés nélkül megtalálhatnánk. Ha az 1849. Márczius 15-iki idején létező kormányt törvénytelenné tartják: akkor nincs mit beszélnünk, de hát akkor az egész önvédelmi harc ilyen, a mit törvényirant nagy érzéssel viseltető Nemzetünknek történetéből is ki kell törölnie.

De hát ne fesszegezzük közjogi felfogással ez ügyet. Szójunk hozzá csak egyszerű családi életgyakorlatunk szerint... A gyermek születik. Megkeresztelésekor keresztelési lakomat tartanak. De aztán a további élet folyamán nem arról, hanem a születési napról emlékeznek benső örömmel, ezen emlékeztetést külső kifejezéssel is összeköve — családi ünnepé. Hat a Márcziusi törvények Márczius 15-en születtek a »Petició«-ban; mindjárt is életbeletették a szabadsajtó első termékeiben, a Nemzetországban stb. A pozsonyi országgyűlés törvény cikkelyekbe szedte: az April 11-iki királyi magasztos tany megkeresztelte s anyakönyvezette. Mindenik tény méltó a Nemzet kegyeltes emlékeztetére. De hát ha az Anya jobban tud örülni szive magzata születésének... s nem hagyja megfosztani magát a magzat születése napjáról való megemlékezés örömétől, a minek ily édes szavakban ad kifejezést: ma egy éve... ma tíz éve... ma 50 éve született... gyermekem! Hagyjatok meg ennek az Édes anyának a Magyar Nemzetnek, hogy legmagasztosabbá növekedett, büszkeségévé lett gyermekének születése napját ünnepelje. Ővé volt a nemzés kezdeménye... a szive alatt feltö gonddal ápolás, ő élte at a szüle-

mekek között, a kik leginkább a tápcsatorna illetve az emésztési szervek betegségei iránt vannak különösen hajlamosítva, ezek a legesélyesebb diét-hiba, vagy más káros hatást következtében azonnal emésztési zavarban szenvednek, ilyenek: étvágytalanság, gyomorégés, esetleg belgöres, fájás, kedvetlenség, sőt gyakori ismétlések által idültté vált alaknál teljes apathia s legmakacsabb hipochondria, is társulnak kísérő tünetekként a körképhez, az ilyen emberek elégedetlenek sötét pessimismusra hajlandók, minden munkakedvök, akarat-erejük elvész, a társaságot kerülők kedélytelenné s embergyűlölökké válnak; a kis gyermekek pedig ezen idült kóralak következtében az emésztés s táplálkozás hiánya miatt elsatnyulnak, lesóványodnak és tönkremennek.

Mit kell hát az ilyen gyenge emésztésű, rossz gyomorú egyéneknek tenniük, hogy megelőzzék az említett szánalomraméltó állapotot? Első sorban óvakodni kell a helytelen és czélszerűtlen táplálkozástól így kikerülendők az izgató tápanyagok, mint az erős fűszerek, romlott ételek és italok, a szeszfélek s a mértékentuli dohányzás, továbbá óvni kell a hurutra hajlandó, érzékeny gyomrot a megterheléstől; a mi az eléggé fel nem aprított falatok, a túlságosan sok, gyorsan felvett s nehezen emészthető tápanyagok által szokott előidézteni, végül szigorúan betartott mérsékletes étrend, szabad levegőn való kellő

kritikus perezeit. Hagyjatok meg neki, hogy örüljön annak a maga módja szerint.

A »Világosi katasztrófát« követő gyászos évek simulásával a honját e hazában ismét feltalált. Nemzet, kormány — kezdeményezés nélkül, Ön méltányos lelke sugallatából újra felelevenítette s éveken át megtartotta azt az ünnepet, s most, felszabad lejtáival az előre haladó idő Ura, e Nemzet Megtartó Istene iránt még fokozottabb hálával készül megünnepelni.

Méltó cselhoz, méltó törekvés! Azon értekezések, melyekről s lapok említést tesznek, ha nem tüntetik is ki még egészében, a debreczeni Márczius 15-iki ünnepéről megállapított programjukat: a nyilvánosságra jutott előkészületekből következtetve is nagyszerűnek ígérkezik az; s a város minden számbavehető testülete, társulata, egyéne, miként egész összessége leteszi azon a hála oltárára aldozatát.

Csak egy — a »Petició« 5-ik pontjába felvett s ennek nyomán az 1848. XXII. t. cikk által felállított »Nemzetország«-ból megteremtett »Honvédség« ünnepi képviselőtestületéről — nem hallunk még — ugyszólván — semmit. — Pedig a Márcziusi napok ezen alkotásának s azon törvények védelmére bekövetkeztetési harcoknak élő emlékei itt van városunkban is: az 1848/49-es »Honvédegylet« és ennek kebelében az általa fenntartott »13-as egyenruhás agghonvéd csapat«.

Talán nem teszünk cselellenesen, ha rámutatunk e bár kihalás felé közelítő s csak 10—12 év még s már az elők sorából eltűnő — és csak a történelemnek maradó, — de addig minden bizonytal érdemileg legkiválóbb képviselőre a »marcziusi napok«-nak s az »önvédelmi harc«-nak és azt mondjuk, hogy akik az ünnepély rendezésével foglalkoznak, ha abban a kebelbeli »Honvédegylet«-nek s a »13-as egyenruhás agghonvéd csapat«-nak megfelelő részt nem juttatnak és megtépett harczi zászlója alatt felvonulását nem osztják be az ünnepségek keretébe: tulajdonképpen arról az előképtől felejtkeznek meg, mely ama napoknak és történeteinek legméltóbb és legmeghatóbb jelentése volna.

A »Debreczeni Honvédegylet« 13-as egyenruhás csapata Magyarország egyetlenegy. A budapesti »Honvédenház« — más alkotás. Annak a király, koronázási nemzeti ajándékból tette le alapját s országos gondo-

zás tárgya lett. A debreczeni »honvédegylet« »Debreczeni speciális«. Ez önmaga te emelte s tartja fenn magát, a »Debreczeni Honvédegylet« gondja alatt, s míg Debreczen közönsége egészen megféleljközni látszik az 1848—49-es évek történetének e szerény, de tipikus képviselőitől: addig a »Honvédegylet« nehezen összegyűjthető jövedelmi forrásnak utolsó cseppjét is, a nagy idők rokkantjából szervezett és míg lehetséges, kiegészítendő kis csapatja fenntartására fordítja.

Ez a »Debreczeni 13-as honvédecsapat« nemcsak itthon — nemzeti ünnepségek tartásakor és honvédbajtársak temetésére szokott kivonulni zászlója alatt, hanem meghívva — e városon kívül, megjelen az ország minden részében honvédugyi emlékleleplezési ünnepélyeken s mindenütt egészen óvatóba menő kedvezéssel s kitüntetéssel fogadják. Utolsó ilyen kivonulása a kolozsvári »Honvédegylet« leleplezése volt. — Már a komáromi »Klapka szobor« leleplezésénél nem jelenhetett meg, mert a »Honvédegylet« a költséget nem tudta honnan fedezni. Ezen egy kivonulás 100 frtnál több költségre kerül, mert mag az államvasutakon sem ksp kedvezményes jegyet. Megjegyzendő az is, hogy a »Honvédegylet« portmentes levelezési jogot sem nyert; pedig a miniszterelnökség honvédugydíj oszlopával, a pesti központl honvédegylettel s a vidéki társ honvédegyletekkel való érintkezését fenn kell tartania, ami mind költségre kerül. A mult 1897-iki Márczius 15-iki honvédbál a közönség részvételére miatt deficittel végződött. Minden jövedelmét most a mult évben a várostól kért s megadott 150 frt s egyes pénzintézetek által nyújtott korlátolt segély képezi.

De hát másképpen lesz ezután! Méltó és illo dolog, hogy az 50-es évforduló ünnepét rendszór ne fejtkezzenek el és ne hagyják ki az ünnep tableaui közül a »Debreczeni 1848—49-es Honvédegylet« s »13-as egyenruhás harczi zászló« csapat-ját. Ennek méltó szerepadás nélkül az ünnepély vajmi hiányos lenne!

Ez a kis honvédecsapat minden évben megünnepelte »Márczius 15-ike« évfordulóját, mint létele kezdetének, teremtetésének napját, Vigalmat — honvédbált — szótott rendezni akkor — egyenruhájafentartási költségeinek fedezésére s e céljából. A debreczeni nagy értelmes és anyagilag is tehető közönség, sőt még a kiváló és biztosított sorban levő bajtársak sem szoktak arról tudomást venni, nem hogy részvétellel anyagilag és ér-

testmozgás a legjobb óvszerek a visszaesések megelőzésére.

Igy alkalomszerűnek tartom felemlíteni, hogy a magyar konyha általában igen nehezen emészthető, de bőven tápláló étkeket kultívál, így a magyar munkás rendes tápláléka tudvalevőleg csupán szalonna s kenyérből áll, de igen nehezen emészthető, zsirokban gazdag tápszerék az erőteljes testi munkához szokott paraszt munkás emésztési szervet meg nem terhelik, sőt az erőteljes anyagforgalom igényeinek teljesen megfelelnek.

Azonban a testi munkával nem foglalkozkodó intelligensabb osztályok körében ezen magyaros étkezési mód a fejlettebb kulturális étellel s a mind kiterjedtebb szellemi foglalkozással nem férve már össze, lassanként a francia s germán konyha szerint készített könnyebb gen-ü étkek kezdenek tért hódítani. Mindamellett rendkívül nagy a gyomorhuruthban szenvedők száma Magyarországon, a minek oka egyrészt az, hogy a már elkényeztetett gyomor nemzedék még mindig a régi étkezési módjának hatalma alatt van, de másrészt örökölte s olykor tul is hajtja az apáknak evés-ivásban excessusok-ra oly anyyra hajló természetét, végül mivel nagy fokban terjed napról-napra az eledelék hamisítása, a minek egészségügyi ellenőrzése még mindig nem a legelőkeltebb.

Curiosum gyanánt idézem itt a leghiresebb francia gourmand: Brillat-Savarin által

felállított »az inyenccség 10 parancsolat«-jából a következő pontokat.

1. Az állat fal, az ember eszik, de eskis a szellemes ember érti az evés művészetét.

2. A leves az éhes ember első vigasztalója; — a peccsenye a lakomák kiralya, a külseje ingerlő legyen, mint a szép asszony exterieur-je, de azért legyen benne tartalom s férfias erő, mohón ne edd, mert megérdemli, hogy megfontolva élvezd.

3. Ne feledd el soha, hogy gyomrod nem napszámos s hogy nem lehet őt kényszeríteni s erőltetni a munkára; — kisebb csapás read nézve, ha kedvedes elhagy, mert ez a vesztesség pótolható, mintha a gyomrod mondja fel a barátságot, mert őt nem pótolhatja senki.

4. Evésnél kövesd a papok példáját s a királyokét, akik nagyon is szietnek, ellenben a papok az evés igazi művészetének leteteményesei. — Végül a 10. parancsolat így hangzik: Beesüld meg szakácsodat, az izlelés birodalmának ezen teljhatalmu miniszterét, hogy sokáig jó étvágyra lehess ezen a földön.

Az elsorolt két lényeges szerv u. m.: a légzési s az emésztési szervek betegségeire való disposition kívül van még egy 3., igen fontos szervünk, melynek bajai iránt az emberek tekintélyes csoportja úgy a felnőttek, mint a serdülők, de leginkább a nők sorában nagy fogékonyságot s kiváló hajlamot tanúsítanak: a idegrendszer betegségei iránt.

kölcseleg támogassák is a nemzeti és közlebről városi érdekü czélt.

Szomorú meglelejtkezés a nagy napok élő képviselőiről!

De talán most és ezután már, nem úgy lesz. Az ötven éves évfordulón rendezendő „Honvédbál” iránti szokott közönységet levetkezik a kedvező helyzetben élő bajtársak a város kiválóan nemzeti ereszü nagy közönsége és személyes megjelenésükkel erkölcsi és anyagi támogatásokat tényleg megbizonyítják a „Márczius-napok és az „Önvédelmi harc” Debreczenben még „élő” emléke iránt. Hiszen ennek látása a város méltó díszkedésének, saját 1848/49-beli nagy történeteinek új- és új átérzésére is, ösztönzőleg hat.

Elvárjuk!

Több ez mint a párt érdek, mely elválasztja a polgárokat. Felül áll ez minden párttereken; miként a márcziusi törvények tiszteletében, mely a modern Magyar Államot megteremtette — akként azok védői méltányosságában is össze kell találkoznia minden hazáját igazán szerető magyarnak!

Bartha Mór.

BELFÖLD.

Olaszország üdvözlése. Magyar politikai körökben fölmerült az az érdekes eszme, hogy Magyarország, mely az idén ünnepli szabadságharcának félszázados évfordulóját, üdvözlje Olaszországot, mely ugyancsak az idén ünnepli meg a constitutione ötvenesztendősi jubileumát. Mint értesülünk, Kossuth Ferencz a függetlenségi és 48-as párt elnöke ez irányban pártjában az akciót meg is indítja és legközelebb egy indítványt fog a tárgyan fölépni. Az eszmének politikai körökben sok barátja van, de a kormány — hallomás szerint — idegenkedik az eszme keresztülvételétől, mivel az nemzetközi nehézségekre ütközhet. Bár a n f f y Dező báró, kit Kossuth Ferencz ma a Ház folyosóján megkérdezett egyéni véleménye iránt, nem valami biztatóan nyilatkozott a kérdés felől.

Pártértekezlet. A függetlenségi és 48-as párt holnap este 6 órakor Kossuth Ferencz elnöksége alatt ülést tart.

Uj provizórium Bécsből azt a hírvészi a P. N. hogy az osztrák kormány egy új, az 1898 ik esztendőre terjedő provizóriumra törekszik. Az osztrák államhoz közelálló körökben ugyanis úgy vélekednek, hogy a fenyegető válság megoldását nem Csehországban, hanem Magyarországon kell keresni.

Az osztrák kormány a magyar kormánytól a kiegyezési provizóriumnak egy evre való meghosszabbítását kéri. Az osztrák kormány azt reméli, hogy ennek az engedelménynek megszerzésével az uralkodó ötvenéves jubileumának évében a miniszterválságot ki lehet majd kerülni. Ha azonban reményességében csalódik, nem marad más hátra, minthogy lemondjon.

TARKA ÉLET.

Requiem.

Elkésztett bucsuztató.

Isten veled farsang! Isten veled! „Zeng feléd a bucsuzó!” Behamvartak. Eltemettek. Valjon hány szívnek valál első? Valjon hánynak az utolsó?

Ki nem örvendeztem jókedvnek, nem is bankódom most elmuláson. Bohóság is volna, bankódni azon, hogy ennek vagy amannak — vége lett!

Jól tudom én azt, hogy a természet örök törvényeivel ellentétbe helyezkedni — hiábavalóság! Nem is „elégia” kívánok hát rólad rebegni, igaz, hogy nem is — hymnuszt, — pedig talán erre jobban rászolgált volna, hisz’ — „Hany fiatal szív lett tele, sok szép földi reménynyel!” — pünkösdi királyságot ünnepelt kormány id-jében?! De, zengjék ezt azok, kik illetékesek — efféle hangulatokhoz; Voltál, s megszüntél. El vagy temetve.

„Sirod felett enyeleg suttogva a hajnali szellő” — s jön utánad, jön: — a természet — a nemzet ujja ébredésének fenséges ünnepe. Hisz minden „veg-nél ott egy „ujkezdő!” — De szokás megemlékezni a halottakról s elmondani a jó tetteiket.

— Mi is vagy hát te? Mi voltál? Hol az eredeted?! Ó farsang! te a német „Fasching”-ből lettél — magyarosítva (Belügymiszeri engedélyvel.)

Te vagy az a bolonditani — akárom mondani — bohózkodni és eltáncolni való évszak, mely a mi keresztény időszámításaink naptárunk szerint Vízkereszt és Bójt között esik. (A rossz nyelvek azt beszélik, hogy sokan a nem víz-kereszt t e t e t e ekkor szerzik.) Hajdanában 70 napig utalkodtál a szíveken és veséken (és talán a papák pénztárczáin, már akkor is.) Amde Nagy Gergely pápa Ó méltósága 40 napra redukálta ural-

matat és határozta meg. (Ugy olvastam valahol, hogy Krisztus után 600 körül.)

Uralkedásod ideje jelenleg — a szerint nő, avagy apad, a mint a h u s v é t későbbben, vagy korábban esik. Ugyanekkor szünetel a mezei munka is — és a falusi köznép is jobban rá ér mulatni, vigadozni, házasodni, lakadalmaskodni — ha ugyan egy meg náladnál is nagyobb ur — a s z o c z i a l i z m u s feleslegessége — akárom mondani „felségessége” — időt engedni kegyeskedik nekik arra!

— Mégis a mulatságok tetőpontja — a farsang vegső napja — a hamvazást megelőző nap — a h u s h a g y ó k e d d. Olasz nyelven: Carnevál. „Caro” és „vale”, az az: „hus, Isten, hazád.” — A zajos multságok, vigalmak, álarcos bálók, lakomák, tivornyák stb. fő fő napja!

Különösen az olaszoknál, Rómában és a nagyobb városokban, a torradalom előtti időkben, teljes bősültségökben lehet mondani: tüntek fel, nyilvános téreken és utcákon, álarcosmenetek nyargalódzva, ujjongva, dalaolva, macska zenével, vad muzsikással stb. Hazánk városairól ilyen eszelős farsang ünneplések nincsenek fel jegyezve. A mi farsangolásunk sokkal tisztességszerűbb — komolyabb.

Láttam ugyan a Dunántul — néhány évvel ezelőt Veszprém városában, egy h u s h a g y ó k e d d i m e n e t e t: mérsáros legények, kéményseprők bohóc ruhában, álarccsal, bekormozott, kifestett ábrázattal — maskurák — mint ott mondták — valami nagy társzeker felén álltak, üttek, ugrádoztak, bukfenczet vetettek — természetesen egy sereg utcai gyerkőcök kíséretében. A társzeker előtt négy felcifrázott ökör volt szarvaik hegyén citrom, rajta czifra-tarka keszkenő. Utána jött még egy szamaras csoport is zászlókkal, zenével. — Ugy járták végig a város.

Persze ez ekkor ujság volt előttem. És azóta sem hallottam, hogy hazánk némely vidékén divatok még efféle szokások de hogy a francziáknál sem szokott a farsang — illetőleg a h u s h a g y ó k e d d — komolyan és csendben kimulni. — Nem a Dreyfus-Walsin-Zola dolgokra czélzok! (még bakot lehetnek!) — csupan azon ártatlan adomából következtetem, mikor is a párisi török követ (még 48 előtt!) látván Párisban a Carnevál lefolyását és az utána következett hamvazó szerdai ceremóniát, azt írta egyik barátjának Konstantinápolyba:

Ezen kategóriába tartoznak a gyenge idegzetű, vagyis *ideges* emberek, akik rendkívül ingerlekenyek s szerfelett érzékenyek minden külbhatás iránt, így az erősebb fény vagy bármilyen zaj izgékonytá, nyugtalanná teszi őket; a legjelentéktelenebb csekélység miatt képesek indulatosan felpattanni vagy göcsösen sírni. Az idegesség *enyhébb* formáit meglehetősen gyakran van alkalmunk látni, különösen a nőknél; — kezdetben kisebb-nagyobb izgatottság váltakozik szeszélyes rossz kedvvel, lehangoltsággal, fejfájással, aztán kezd az illető türelmetlen, elégedetlen és zsémbes lenni, senki s semmi nem tetszik neki, senki sem tud a kedvében járni, nines kedve a munkához, az élethez, szóval semmihez, mindenkit kiálthatatlannak talál, sehol sem lel helyét, mindenbe hamar belefárad, mindent un, kerüli a magányt; — a még *sulyosabb* kóralaknál pedig tökéletes életunttság, buskomorság, sőt rohamok, síró vagy nevető göcsök, ájulások s teljes érzéketlenség, illetve apathicus állapotok léphetnek fel.

Illusztrálással bemutatok önöknek egy *ideges* nőt, nevezzük: *Makranczos Zirzabella*-nak. Kora: 32 éves, férjezett, 2 gyermek anyja; testalkata: nyulánk, magas, sovány; arczsztme: szép piros, üde, úgy, hogy senki sem hinné el, hogy ezen egészségesnek látszó nő folyvást szenved s beteg, férje s orvosa előtt ezerféle bajról panaszkodik, főképp rosszabbra fordult állapota, mióta egyik gyerme-

két, amelyet oly bensőleg szeretett, elvesztette; azóta ezen vesztésé feletti fájdalom nem engedi nyugodtan aludni sem rendszeren étkezni. Eppen mult éjjel is rendkívül nyugtalan volt, férjét felzavarta, hogy hívassa el az orvost, aki aztán valami esillapítót rendelt, amittől pár órai kábálomba merült; — amint reggel felkelt, férjének díszkedett, hogy pompásan érzi magát s ma kimegy elhunyt gyermeke sírjához; — férje erről le akarja beszélni, de ő makranczosan felel:

Ma igen erősnek érzem magam, s ha nem engedsz a temetőbe kimenni, úgy az allakon vetem ki magamat. S mielőtt kocsieét küldött, némi mosolylyal arczán, így folytatta:

— Hát nem látod, kedves Jánosom, mily nyugodt s mily jó szímben vagyok ma? S ha Annácskám sírjától visszatérek meg derültebbnek tartod majd arczomat.

Másfélórai távollét után *Makranczos Zirzabella* haza érkezik, az elébe siető férjét erőltetett mosolylyal így szólítja meg:

Látod Jánosom, sokkal könnyebben érzem most magam, oly jó hatással volt réám, hogy kint voltam leánykánk sírjánál. De ekkor hirtelen alétan rogyott férje karjaiba a ki elájult nejt, mint életlen tömeget vonszolta s fektette agyába, hol csakhamar magához tért, ismét mosolygott s beszélni kezdett, de hangja oly gyöngye volt, hogy alig lehetett hallani.

A délelőtt folyamán több ízben elájult

de mindannyiszor magához tért, közbe-közbe azonban voltak göcsös rohamai is úgy, hogy férje s a családtagok alig tudták visszatartani, hogy az ágyból ki ne ugorják, míg aztán az erővel beadott orvos-szerre ismét megnyugodott, de egész nap nem evett semmit, mint mondá: undorodik minden étel s italtól; azonban este-fele meglepő javulás mutatkozott a beteg állapotán, t. i. fia az iskolából azon jóhírral jött haza, hogy a legelső pályadíjat nyerte el sikerült munkájával. Ezen örömhír hallatára azonnal asztathoz ült s jól evett s ivott, mintha egész rap semmi baja sem lett volna s szorgalmas fiát ölele s csókolta, sőt vele a színházba is elakart menni, a miről férje lebeszélni igyekezett, gyengességét hozván fel okul, de *Makranczos Zirzabella* urnó megmaradt elhatározásánál, kocsieét küldött s férje kénytelen volt őt fiával együtt a színházba elkísérni, ahol az előadott vigjáték hatása alatt igen derült s élénknek látszott, onnan vidáman tért haza, otthon azonban hirtelen összerogyott s 3 napig ágyában meg sem tudott mozdulni; mintha tagjait *sézhűdés* bénította volna meg, de a 4-ik nap ép oly hirtelen tünt el a *benulás*, mint a mily hirtelen jött s aztán ismét jól érezte magát, persze csak ideig-óráig szüneteltek nála az imént vázolt ideges tünetek.

(Végo köv.)

„Az évrnek egy bizonyos részében, a francziáknak elmegy az eszük, — de néhány hét múlva — egy arra rendelt napon — porhintenek fejökre — (ez időszertint talán a s z e m ü k b e sokaknak ?), mely által eszöket ismét szerencsésen visszanyerik.

Ebből a kis adomából aztán az is kitér, hogy a törökök és egyáltalán a keleti nemzeteknél nem igen találtak tetszésre és így követésre sem — a farsangi bohózkodások. — E szokások eredetét, az ősrégi pogányságban kell keresnünk, n y u g a t o n. A római Bachanáliák rakoncátlan ünnepeinek — kifolyása vagy epen utanzása gyanánt, melyek — mint írva van — szintén a teli hónapokra estek — s melyet a keresztények, a hitük által megfűrt módosítások és változásokkal s talán egy-egy új élezes találmánnyal tartottak fenn.

— Mi más volt Athénében! a görög műveltség főhelyén — mi más! a Dionyziák ünnepe! Igaz, hogy ez ünnep már a mi márcziusunkkal egyező hónapban tartatuk. De ugyanannak az Istennek az ünneplésére! A Nagy Dionyziák Athénében — írja Bartheleny — arról voltak híresek, hogy akkor adataik ó az új sziművek, szomorú és vigjátékok, tartották a szónoklatokat, — felolvasták a nagy közönség, a nép előtt a verseket, költeményeket, szóval: versenyeztek az írők! és a győzelmet aratóknak jutalmat osztogattak! — Az írők ünnepe volt tehát a farsang a régi műveit görögöknél! S most? — Most miután letesszük már koszorunkat a fensége ravatalára — befejezhetjük a requiemet, azon tudattal, hogy szöltünk róla talán — jöt is! Isten veled hát, farsang! Isten veled!

A hüség angyalai őrizzék — emléke det

Lengyel Elza.

A nagy nemzeti ünnep.

— Budapesti levél. —

Márczius 1.

Nemesak a vidék közönsége mozdult meg, hogy a felszázados évforduló alkalmával minél fényesebben megünnepelje márczius 15-ét, mint a szabadság ünnepet, hanem a főváros polgársága, és a magyar ifjuság is.

Ebben az évben márczius közepén az összes főiskolák ifjuságai Budapestre gyűlnek össze kongresszusra, és ez alkalmattal testületileg részt vesznek a rendezendő nemzeti ünnepélyesen.

Az egyetemi ifjuság nagy bizottsága tegnap este tartotta meg e tárgyban értekezletét, az egyetemi körben és ez alkalmattal határozatilag kimondotta, hogy a fővárosi polgársággal együttesen fogja rendezni a márcz. 15-iki ünnepélyeket.

Delelőtt a gróf Károlyi István elnökléte alatt, a Nemzeti lovardában tartandó nagy ünnepélyes gyűlésen az ifjuság részéről Szemenyey Kornél fog beszédet tartani.

Deután pedig a Múzeum előtt veszi kezdetet az ünnepség. A Múzeum lépcsőzetén, ahol 48-ban a történelmi jelentőségű jepei lefolyt, ez alkalmattal díszesen lesz dekorálva. A téren jobbra és balra a különböző egyesületek és testületek tagjai fognak felállni és a szónokok a közönség ezreinek jelenlétében idézik föl a hallgatóság lelkében a multak emlékeit. Az ifjuság részéről itt Wolfner Pál tart beszédet.

Azután megindul a menet a széles nagy utvonalakon a Múzeum-köruton, Karoly köruton, Váci-köruton és Fűrdő-utczán keresztül, föl a várba a honvéd-szoborhoz. Itt röjja le az ünneplő közönség kegyeletét és hálas megemlékezését a szabadság hősei iránt. Az ifjuság sönoka itt Gramburg Kornél lesz.

Végül a menet a Várból a Petöfi szoborhoz vonul, a hol a delutáni ünnepély befejezést nyer. A Petöfi szobornál az ifjuság nevében Komóssy Imre beszél.

Este lesz azután a polgárság és az ifjuság együttes diszlakomája a Vigadóban. A lakomán küönös ünneplés tárgyai lesznek az agg 48-as honvédek, kiket a multkori értekez-

let elhatározásából külön meghívják a vigadóbeli ünnepélyre.

Hasonlóan fényes lesz a Petöfi-társaság által rendezendő ünnepély, mely delelőtt tartatik meg a Vigadó termeiben, a melyen az ifjuság részéről Toth Ödön egyetemkörü elnök fog beszédet tartani.

A képviselőház tegnapi ülése.

— Budapesti levél. —

márcz. 1.

Bánffy Dezső miniszterelnök a következő javaslatot nyújtotta be ma a képviselőháznak: Torvényjavaslat a gabela boche-di-cattaroi keskeny vágányu vasutnak, valamint Trebinje és Gravosa felé vezetendő szárnyvonalainak építéséről.

1. §. A magyar királyi kormány fölhatalmaztatik, hogy beleegyezést adja, hogy a bosznia-hercegovinai országos kormány a következő keskenyvágányu vasutvonalaknak u m a bosznia-hercegovinai államvasutak Gabella állomásától a dalmáciai határig továbbá az ezen vonal folytatásaképp a Boche di Cattaro irányában építendő vasut azon részének mely a Hercegovinához tartozó Szutorinán halad keresztül végül az első heiyon említett vonalból egyfelől Trebinjéig, másfelől Gravosa (Ragusa) irányában a dalmáciai határig vezetendő szárnyvonalak építése céljából 60 év alatt törlesztendő, 11 millió forintnyi összeget meg nem haladható kölcsönt vehessen föl.

2. §. Felhatalmaztatik továbbá a kormány, hogy beleegyezést adja, miszerint az 1 §-ban említett kölcsön kamatainak és törlesztési járulékaiknak, valamint az 1. §-ban közefebbről megjelölt vasutak üzemének első éveiben, esetleg beállandó üzleti hiánynak fedezésére szükséges, évenként 800,000 forintig terjedhető összeg ezen vonalak zuzeme megnyitásának napjától számított legfeljebb tíz egymásután következő évben Bosznianak és Hercegovinának a közös aktívák évenként visszafolyó kamataiból előlegeztessék, 10 év leteltével ellenben ezen kölcsön kamatoztatása Bosznia és Hercegovina országo bevételeiből fedezendő.

3. §. A jelen törvény 2. §-a értelmében a közös aktívák előlegezendő összegek kamatoztatása és törlesztése oly módon eszközölendő, hogy a kamatok Bosznia és Hercegovina országos bevételeiből évenként fedezendő törlesztési járulékok gyanánt pedig az 1 §-ban megjelölt vasuti vonalak tiszta feleslegi fognak szolgálni.

4. §. A közös aktíváknak a jelen törvény 2 §-a értelmében előlegezendő kölcsönösszegekhez való igénybevétele ezen aktívák megosztásának kérdését semmi irányban sem érinti.

5. §. Jelen törvény oly föltétel alatt, hogy az annak megfelelő határozmányok ó felsőbbi királyságokban és országokban is törvény erejűvé válnak és jelen törvénnyel egyidejűleg kihirdattatnak, kihirdetésük napjával hatályba lép és végrehajásával a miniszterium bizatik meg.

Budapest, 1898 évi márcz. 1.

Benyújtja:

Báró Bánffy Dezső. s. k.
m. kir. miniszterelnök.

A képviselőháznak uralkodó letargiának talán legsalhatatlanabb bizonyítéka, hogy az igazságügyi költségvetés tárgyalása már ma befejeződött úgy általánosságban mint részleteiben.

Midőn az ülés elején az igazságügyi költségvetés általános vitájához még följegyzett V i s o n t a i Somai fölhívta a jegyző, nagy derűtséget keltett a jobboldalon, hogy Visontai nem volt jelen.

Erre az elnök hamarosan berekesztette a vitát és E r d é l y elmondhatta a maga „nagy” beszédét, mely ugy hangzott, mint ennek a miniszternek a haty. d. l. a. E őször a vita azon szónokaival foglalkozott, kik az ő ismeretes rendelkezést tették kritika tárgyává. Ezekkel „elbánt”. Györfy Elekre ráfogta, hogy nem értette meg a rendelkezést, Emmer Kornállal polemizált, Apponyit czafolta, és magát

ugy állította oda, mint a sajtószabadság legrettentetlenebb bajnokát. Hogy ezt beigazolja, ki jelentette a hozzájárulását Emmer Kornél határozati javaslatához és sgyébként bejelentette, hogy egy „előkelő újságit” megbízott már a sajtótörvény reformjának elkészítésével.

— Ki az? — kérdezték innen is, onnan is.

A miniszter ugyan adós maradt a válaszzsal, de később kitudódott, hogy K e n e d i Gézát, a Pesti Hirlap szerkesztőjét bízta meg Erdély a kodifikációs munkával, azt a Kenedit, ki annak idején lapjában a 16. §-t is megvédte.

Pikáns izü volt Erdély beszédének az a része, melyben az igazságügyminiszterium egyéb tevékenységéről szölt.

— Mese, — mondá — hogy én elődöm-
lől nagy örökséget kaptam.

— Hohó, mit szö ehhez Szilágyi? — zudult fel az egész baloldal. A Haz hangos kaczagásba tör- ki, maga S z i l á g y i is előre hajolt, hogy jobban hallja Erdély nagy önhiszékenykedését, de Erdély ki észre- vette elszólását, így magyarázt ki magát: — Nem örökségbe léptem, ott vettem fel a fonalat, hol elődöm elejtette.

— Akkor hát mégsem mese! — jegyzé meg J u s t h Gyula a Haz zajos helyeslése mellett.

A mi ezután következett, csak gépies ledarálása volt az igazságügyi költségvetés tételőinek.

Csak még egy helyen történt valami Az ügyészségek tételőnél felszólt: Visontai Soma és a Ház utólagos engedelmével nagy apparátussal bizonyította, meonyire alaptalan és törvénytelen az igazságügyminiszter néhezmenyezett rendelete. Több más, apró felszólas után a költségvetés letárgyaltatott és az ülés végén meg P e r c z e l Dezső felett M o l n á r Jánosnak a czaczi katolikus tánczmu atság tárgyában hozzáintézett második interpellációjára. E válaszbán nagyjában ismételte az első választ, de ezuttal sem elégitette ki a néppártot.

Ujdonságok.

* **Gazdasági bizottsági ülés.** Népes ülése volt tegnap d. u. a ref. egyház gazdasági tanácsának Szinay Gyula orsz. képviselő elnökléte alatt. Az ülés 3 órakor kezdődött s egész 3 óráig tartott el. Targya nagyszamu kölcsönügylek elintézése volt.

* **Vizsga a babaképezdében.** A Gebr. babaképezdében tegnap tartották meg a tanfolyam záró vizsgálatot Toth Gyula dr. miniszteri tanácsos elnökléte alatt. — A város részé ól a vizsgán Sárváry Gyula dr. t. főorvos is jelen volt. Ezen alkalmattal 43 babát képesítettek. A vizsga után egy kis ünneplés is volt. A növendékek részéről ugyanis özv. Adler Ferencné és Kovacs Andrasné igen szép beszédben mondtak köszönetet a humánus baná-módernt Kenezy Gyula dr. igazgatónak és Czako Zsigmond dr. orvosnak önzetlen táradozásukért.

* **Vadász asztal társaság.** A jó magyar vadász humor ritkítja párját az egész világon Ilyet lesz alkalmunk élvezni, nekünk is nem-sokára, mert min értesülünk a debreczeni Vadász-Társ. a Dréher sörcsarnokban „Vadász asztal Társaság” alakít, hol hetenként egyszer nagyobb szabasu összejövetel, havonként egyszer pedig grand muri lesz, faczanokat is hoztattk tenyészte-re, ugy hogy ha eljött az ideje lesz jó faczan sült is a vadász humor melle. s így bizonyára látogatottak lesznek az estélyek.

* **Elismerés a róm kath. iskoláknak.** Palotay Lászó nagyváradi apátkanonok egyházmegyei főtanfelügyelő bevégezte a helybeli róm. kath. népi-iskolák tüzetes megvizsgálását s tegnap delután teljes szamu tanfőtület előtt tette meg eszrevételeit. E kiváló pedagógus, mig egyrésztől ejes látásával a legesekélyebb hiányt is szigoruan megkritizálta, másrésztől oly szívöböl jött s az ob igát dicséretet messze (tulszárnyaló elismeréssel

adózott a tanintézet vezetőinek és a tanítói karának, melyre ezek méltán lehetnek büszkének, annál is inkább, mivel megígérte a kiváló vendég, hogy ugyanezen jelentését Schlauch biborosnak is elé terjeszti: A tanintézetület nevében Thót László mondott meleg és lelkesült szavakban köszönetet az elismerő szavakért. — Megjegyezzük még, hogy a látogatás emlékeztet az egyházmegyei főtanfelügyelő a mai napra is szünete: rendezte az összes helybeli r. kath. elemi iskolai tanulóknak számára.

* Debreczen és a diákkongresszus. A debreczeni joghallgatók segítő-egyesületét a budapesti diákkongresszuson Sargent Gyula, Koppányi Miklós és Kun Béla joghallgatók képviselik.

* Gyászisteniztetés. Zsidó polgártársaink tegnap ütek Adar hó 7-ik napját, mint a bibliai Mózes halálának évfordulóját. Ez alkalomból a n. város utcaízi. templomban gyászisteniztetést tartottak, melyen Krausz Vilmos főrabbi tartalmas talmud és midrasz idézetekkel fűszerezett, emlékbeszédet mondott Mózesről, egyúttal megemlékezett szónok a lefolyt évben elhalt új fehértói, szatmari, tasnádi és póstyéni rabbikról és megbató beszéddel adózott emléküknél. A nagy közönséget könnyekig hatotta meg a remek gyászbeszéd.

* A debreczeni lóversenyek. A debreczeni idej lóversenyek ápril. 16. napjain folynak le. Mindkét napra 6—6 futam van fővéve 1000, 1200 és 1500 koronás első diákkal. Debreczen város most is 100 aranyat ad a lóversenyre. Nevezési zarnap es árbejelenési határidő apr. 6.

* Nagyvárad szegény ügye. Néhány nappal ezelőtt Nagyvárad polgármestere ártírt városunk polgármesteri hivatalához, hogy miként szegény ügyét rendezni óhajta, a mellettek kérdőpontokra Debreczen szegény ügyének állásáról nyilatkozzék és számos nagy jelentőségű kérdésekben mondjon véleményt. Az ügy darab Roncsik Lajos kultur tanácsosnak lett kiosztva, a ki ritka szakismerettel és tudással megszerkesztette fáradságos kutatás után a kívánt adatokat s már át is küldte megkereső hivatalhoz.

* Gazdasági szakelőadás H. Hadházon. Czajlik István a külső gazdasági tanintézet intézője tegnap d. e. tartotta meg szakelőadást az állattenyésztésről és a talaj művelésről H. Hadházon. Mintegy 300 gazda volt jelen az evezetes tanulságos előadáson s a gazdáknak a figyelmét az előadás rendkívül lekötötte.

* Új táblabíró. A király az igazságügy miniszter előérjesztésére Benkő József zsidó ítéltáblai bírói ranggal s jeleggel felruházott zsidó járá-bírói a debr. kir. ítéltáblához bíróvá nevezte ki.

* A munkástörvény. Tegnap lépett életbe a mezei munkások és munkások közti viszonyt szabályozó törvény, mely a munkásoknak a minimum biztosítása, a kereset lefoglalhatatlansága, a jancsibankok eltávítása, a szerződésesítés módjának megalapítása, a felbonási okok szabályozása stb. által régen óhajtott és részben nem is remélt előnyöket biztosít. Debreczen város tanácsa tegnap d. u. rendkívüli ülésén tárgyalta e törvény végrehajtása módjait s beható eszmecsere után abban állapodott meg, hogy a munkás igazolványok kiállításával és a munkás szerződési kötelességekkel való közreműködéssel a bejelentési hivatal, illetve Simon Miklós r. kapitányt és helyettesül Szombathy János r. fogalmazót, a kihágások és kártérítési ügyek elbírálásával Kálmánchelyi Mór mezőrendőr kapitányt, helyettesül Szentpéteri Ferencz r. fogalmazót bizza meg. Továbbá a közig. bizottság által alakítandó II. fokú hatóság előadójul Király Gyula tanácsnokot, jegyzőjéül pedig Szabó Kálmánt választotta. — Elrendelte a tanács, hogy 100 falragaszon és hazánként széthordandó 5000 hirdetményben fogja a közönség figyelmét felhívni e nagyfontosságú törvényre. Az új törvény népies ismertetéséről K. Nagy Sándor kir. ívszéki bíró írt igen érdekes könyvecskét, mely 5 krtat a bejelentési hivatalban a szerződés-

lőtések alkalmával vagy bármely könyvkereskedésben megszerezhető. S minthogy a földművelési miniszter valamennyi törvényhatóságát felhívta, hogy a területen működő gazdakörök és olvasóegyletekkel egyetértőleg a törvényt ismertessék, kétségtelen, hogy ezen az uton is szélesebb körben fog ismertté válni az új törvény. Elrendelte továbbá a földm. miniszterium, hogy valamennyi törvényhatóság a helyi viszonyoknak s a törvénynek megfelelő szerződési mintát dolgozzon ki, mely a munkások rendelkezésére álljon és azt két példányban hozza terjeszse föl. Ez a rendelet már azért is igen czélszerű intézkedést tartalmaz, mert a munkások a szerződési feltételeket nagyrésztben már előre is ismerni fogják, másrészt pedig a fogalmazásból eredhető ketertelmű kifejezéseknek is elejét veszi az egyöntetű nyomtatott szövegezéssel.

* A szőlőtermelő szövetkezet ülése. Gróf Dégenfeld József főispán elnöklése alatt ülést tartott tegnap a szőlő- és bortermelő szövetkezet, melyen igazgatósági ügyek kerültek tárgyalás alá. A szövetkezet közgyűlése I. hó 20 ára van kitűzve mikor a zárszámadat és a mérleget fogják előterjeszteni.

* A puskával csinján kell bálni. A kollegiumban tegnap délben lövés dőreje keltet izgalmat. Nyomban ezután a képezle első osztályának terméből sebesült ifjút vittek a főiskolai kórházba. Az esetet a tanítóképezde két első osztályos növendékének meggondolatlan könnyelműsége idézte elő, főképp Jablonczai Sándor ebben a hibás, ki hetven krajczár tartozás fejében revolvert adott át Paizs Sándor kollegájának és állítólag elfelejtette volna figyelmeztetni, hogy a revolver meg van töltve Paizs örült a fegyvernek s 11 óra után szünet közben a zsebben játszódott vele. A kakast huzogatta szórakozásképp, míg el nem dördült a fegyver. A lövés roppant izgalmat keltett az iskolában, maga Paizs pedig első pillanatban azt hitvén, hogy életveszélyesen megsérült halothalvány lett, A golyó a nadrágon át hatolt a testbe. Közvetlen a lágyékba. Az ömilméeres revolver tölténye nem okozott olyan sérülést, mely komolyabb aggodalomra szolgáltatna okot, mindazonáltal a fiú, akit nyomban a főiskolai kórházba vittek, hét-nyolcz napig eifekhet. Ugy tudjuk, hogy a főiskolában semmiféle fegyvert nem szabad tartani. Az említett két ifju pedig töltött revolvert tartogatott, holott erre semmi szükség nem volt.

* A macsi sertéslopás. 1896. augusztus hóban a St infeld uradalmából Nadasdi István szamadókondas 19 drb sertést lopott el s azt eladta Varga Jánosnak, ki viszont abból néhányat sógorának Balogh Imrénnek adott el. A bűncselekmény Nadasdi beismerésével igazolva van, de mivel a Steinfeldne képviseletében megjelent Körendy Domokos a vádat Nadasdi ellen ma visszavonta, de Posta Péter s B. Varga Jánosra, kik Nadasdi szolgálatában állottak, a vad el nem ejthető s a bűnieny hivatalból üldözendő. — Varga János kinek Nadasdi a sertéseket eladta, fogadja, hogy tudta volna, hogy ezek lopottak, holott ezt már a vizsgálat folyamában habár csak mintegy kényszerítve be is vallotta. A törvényszék ma tartotta meg a végtárgyalást, a melyen dr. Szeőke István bíró elnökölt ki a vádlottakat s tanukat, ismételtén kihallgatván Dr. G. a l l Endre úkir. ügyész terjesztette elő vádbeszédét, melyben Nadasdi ellen, a panasz visszavonávan, a vádat elejti, de V a r g a J a n o s es társai ellen tartartja és kéri ífj. V a r g a J a n o s t 2 ízben P o s t a Pétert egy ízben elköve ett a btkv. 333. 334. s a 336. §. 6 pontja értelmében. V a r g a J a n o s t o v á b b a a btk. 333. 334. s a 336. §. 7 pontja sózóóát Balog Imrét pedig a btkönyv 129. §. értelmében elítéli. — Dr. B a k o n y i S a m u v e d ő í f. V a r g a J a n o s és Posta Péter ellen emelt váddal szemben bizonyítja, hogy ezek is az uradalom eselédei tehát a felmentés kerelmzése ezekre is kiterjed, A többi vádlottakra vonatkozólag eladja, hogy azon körülmény, hogy a sertéseket éjjel hajtották

még nem ok aara, hogy tudták legyen a vádlottak, hogy az lopott jószág, valamint az sem, hogy olcsón vették meg, mert hiszen ilyen sertésveszes időben koczkatatással jár a sertések megvétele. Hivatkozik büntetlen előéletökre s kéri felmentésüket s hogy a tőlük elvett éteék neki vissza adassék, annyival is inkább, mert nem látja beigazolvva a vádat sem Varga ellen, ki csak fenyegetés folytán tett beismerő vallomást, sam Balog ellen, ki jo hiszemüleg vette meg a sertéseket sógorától. Rövid tanácskozás után az íteletet következőkben hirdette ki a törvényszék; Nadasdi, Posta Péter s ífj. B. Varga Jánost a btk. 343. és 116 §-a értelmében felmenti. Varga Jenost egy rendbeli lopás vétsége miatt a btkv. 340 §-a értelmében 3 havi, Balog Imrét tul jdon eleni kihágásban bűnösnek mondja ki s a btkv. 189 §-a értelmében 3 napi fogházra s ezen kívül mindkettőt az eddig felmerült 27 frt 60 kr. költség megtérítésére ítéli. Varga J. és Balogh felebbeznek, valamint a védő is s kéri az ítéletnek írásbvn leendő kiadását a közvádó szintén felebbez az összes vádlottak terhére Nadasdi kivételével. — Posta Péter, ífj. Varga János és Nadasdi köszönettel beletnyugodtak a felmentésbe.

* Hangverseny matinéé. A debreczeni Zenede — a zongora és negedütanszak alsób osztályu növendékei haladásának bemutatása végett — márczius 6-an vasárnap délelőtt Hangverseny Matineet rendez, melyre az érdeklődő közönséget lapunk ujan is, tisztelettel meghívja az igazgatóság: A műsort holnap fogjuk közölni.

Választások az izr. hitközségben cz. keddi lapunkban megjelent közleményünkéből kimaradt anok felemlítése, hogy H a r t s t e i n Péter, mint egyik elnök jelölt meg a választás előtt kijelentette, hogy a jelöltséget nem fogadja el, ezt választási elnök a szavazás előtt a közgyűlésnek bejelentette, mely ezen bejelentést sajnálattal tudomásul vette.

* Elveszett. Mult hó 27-én vasárnap délelőtt 12—1 óra között a Kossuth—utca 27 számu háztól 2 kis ordas szőrü him mopszli kutya eltévedt, kéreik a becsületes megtaláló fent nsvezett házhoz vagy pedig Doszpoly János üzletébe átadni, hol is álló jutalomban részesül. Ismertető jele: fekete fej. az orra hegyén világos folt s nyakán vörös szallaz. Friczi névre hallgat.

x Országos vásár Margitán (Biharmegye) B a r o m v a s a r 1898 márczius 16. és 17-én. K i r a k o d ó v a s á r 1898 márczius 18-an.

IRODALOM.

Márczius 15-ke 50 éves jubileuma alkalmából felhívjuk olvasóink figyelmét Bartha Mór nyug. ref. lelkésznek (Debreczenben N. Csapó-u. 396.) új című munkájára »Márczius tizenötödike felszazados emlékünnepe. 1848 márczius 15.—1898 márcz. 15. Értekezés, melyet szerző az emlékünnepegyen tartandó felolvasásokhoz lelkészek és más felolvasók, vagy értekezők munkáihoz segéd-ku forrásnak írt és ajánl. Ára 60 fillér (30 kr.) — Ugyane szerzőtől megjelentek s ugyanott kaphatók: »Emlékezés gyakorló lelkészi pályamra rendkívüli alkalmakra kesűt és elmondott dolgozatokból. Leszállított ára 1 frt. »Az agrár-szocializmus és az örökbérlés. Társadalmi tanulmány. 80 fillér (40 kr).

A Magyar Könyvtár, mely oly sikerrel versenyez a nálunk annyra elterjedt Reclam-féle füzetekkel, ismét hat számot hozsát világgá. A sort mint 23. szám B y r o n egyik leghatalmasabb alkotása, a »Maufred« című drámai költemény nyitja meg, melyet A b r á n y i Emil, a kiváló költő és műfordító ültetett át magyarra és látott el bevezetéssel. A következő szám P o r z ó (Azai Adolf) négy gyönyörű elbeszélést tartalmazza, melyek elsője a »Violka Vera« adta a füzet címét is. A 25. füzet a modora francia színműirodala egyik méltán leghíresebb termékét S a r d o n »Váljunk el«-jét adja

mely mióta színe került állandóan megmaradt nemzeti színházunk műsorán. Forditassa Fai Bela tollát dicséri. A 26. füzeten élén Deák Ferencz neve áll, az ő leghíresebb beszédét az 1861-iki első felirati beszédet kapjuk benne, melyet a középiskolai tanterv szerint minden gimnásiumban olvastatnak, mely azonban minden kivétel nélkül magyar könyvtárban is helyet kell, hogy foglaljon. A 27. füzettel a görög irodalom terére is lép a „Magyar Könyvtár”, az antik görög tragédia legteljesebb alkotását, A i s c h y l o s „Lelánczolt Prometheus”-át közölte. Z i l l a h i Karoly erőteljes és hű fordításában, melyet T ó t h Rezső látott el kitűnő bevezetéssel. Vezre a 28. füzeten B á r s o n y István egy pompás és beszédes gyűjteménye: „Vadásztörténetek”. A legközelebbi füzetek közt lesz M o l i e r e D a n d i n G y ö r g y - e, Hevesi Sándor fordításában, melylyel a „Magyar Könyvtár” új Mohere fordítása indul meg. Egy-egy füz. ára 15 kr. Megjelentek Lampel K. könyvkereskedésében Andrassy-ut 21. Kaphatók minden könyvkereskedésben.

Az Esperantó világnyelv. B a r a b a s Abel kolozsvári újságíró az Esperanto világnyelvnek megírta nyelvtanát és magyar szótárát s azt kötetben kiadta. B á l i n t Gábor dr. egyetemi tanár előszót írt a könyvhöz, melyben keservesen panaszkodik, hogy egy magyar lap az Esperantót hóbortnak mondotta. Az új nyelv főszó bályait a könyv előfizetési felhívásának megjelenésekor ismételtük, most tehát csak annyit jegyzünk meg, hogy az új nyelv fölényül azt mondják, hogy szép a hangzása. Például v a r r n i esperanto nyelven k u d r, t ű = k u d r i l ó, főzni = k u i r konyha = k u i r g e j o, meleg plane = v a r m hideg pedig m a l v a r n a g, l a d kard ellenben a k a r d = bogács, a legényember f r a u l, a kisasszony f r a u l i n, a könyvr c z i r k a n a j, a könyvek kubut a templom p r e g e j, a száraz s e k a j, a gerincz s a k r, tudósítani pedig s c i l g. Legkellemesebben érinti a magyar ember fülét a sok német szó; d y n k = köszönni, trink = inni blind = vak, blu kék, Brust mell, fajf sipolm, fajr tűz, korb kosar, buter vaj, fing ujj, flik foldozni, vort szó, knab gyermek, flug repülni, kuzl golyó stb. A magyartól csak az egy K o l b a s z került az Esperantóba. A szerző egyébként nagyon világos és könnyen érthető módon tanítja a nyelvet; ötvenöt lap az egész nyelvtan. Van a könyvben több szemelvény is az esperantó irodalomból. A szótár esperantó magyar és magyar esperantó. A mű ára 2 frt bérmentes külföldre 2 frt 10 kr. Kapható a szerzőnél Kolozsvári az Ellenek szerkesztőségében.

Az 1848—49-iki magyar szabadságharc történetének a Lampel R. Wodianer F. és Fiai kiadásában és Gracza György szerkesztésében most jelent meg a 96. füzeten, mely utolsó a munkából. E füzeten és életrajzi lexicon végén, a címlapokat s általános tárgymutatót tartalmazza. A füzethez műmelletlyen Kossuth Lajos legutolsó arcképe van csatolva. Ezzel a füzettel az ötkötetes munka most már végleg be van fejezve, a nagyszabású a maga nemében páratlan munka bővebb méltatására még rátérünk, most csak azt jegyezzük meg, hogy a szabadságharc ötven éves jubileumára e munkával melibb emléket valóban nem lehetett volna állítani.

A munka kapható füzetenként előfizetésre: előfizetési árak egy negyed évre: 1 frt 80 kr., félévre 12 füzeten: 3 frt 60 kr., részletre is kapható a mű 5 kötetben ára az egész műnek: 35 frt.

A magyar nemzet története Halad az idő és vele be fog teljesedni az is, az az ige, melynek kedvesebb, szentebbet nem ismerhet a magyar: hazája történelmének büvös-bajos igazját. — S ez ige folyvást fel-felhangzik a S z a l a y B a r ó t i írta „Magyar nemzet története” című nagyszabású milleniumi emlékműben, melyet — eddig tudva már — kiad a W o d i a n e r F. és fiai budapesti kiadóczeg, s melynek most érkezett meg hetvennyolczadik füzet. Még csak 2—3

füzeten van hátra s be lesz fejezve e nemzeti nagy irodalmi vállalatnak a IV. kötete is. A most vett 78 ik füzeten I. Ferencz császár és király bosszu s eseményekben rendkívüli gazdag uralkodásának története (1792—1835) adatik elő 1802-től 1815-ig, tehát a nagy francia közgazdasági háborúk majdnem végig. Ismét csak a magyar vitézségről, a magyar áldozatkészségről Ausztria szolgálatában szól a dicsőnek, de ismét csak a nemzetnek tapasztalt politikai csalódásai keserű ürmopohárkép vegyülnek dicsődalába. E füzeten is két melléklete van, az első I. Ferencz királyt magyar koronázási díszben mutatja, a másik pedig a (chronológiai sorrenden kívül) az első magyar felelős miniszterium (Batthyány-miniszterium) arckép csoportját kezezi. Elég számos szöveg illusztráció e füzeten Stadion János gr., Széchenyi Ferenc gr, János főherceg, Maria Luiza, Bécs városi bankjegy 1800-ból, Váltó cédula 1811-ből I. Sándor cár, III. Frigyes Vilmos porosz király, I. Ferenc, A bécsi kongresszus, Buda és Pest kivilágítása 1815-ben, Metternich Kelemen hg, Öt frtos bankjegy 1816-ból.

A Debreczeni Protestáns Lap febr 26-iki száma a következő tartalommal jelent meg: A magyar református lelkész szocialis helyzete. E r ő s s Lajos. A katolikus autonómia. — a - r. — Egy felesleges kérdés. V a d a s Gyula. — T a n ú g y: Állami segítség és felekezeti középiskolák. K a r d o s Albert. — A kormány cseljai es terve a hazai közoktatásügy érdekében. S. S z a b ó József. — K ö z z é l e t ű n k: Visszapillantás a múlt évi püspöki jelentésére. A u r i f a b e r. — Fulusi levél. S - s. K ö n y v i s m e r t e t é s. Csiky Lajos. — Irodalom. — Különfelek. — Szerkesztői üzeuntek.

A koldusbiró.

Egész csoport toprongyos, ütött-kopott népség acsorog a rendőrkapitány ajtaja előtt. Szemszédett, törőlvagott igazi koldus típus valamennyi. Öregek, fiatalok, férfiak, asszony-személyek, gyerekek tarka öszveviszaságban: úgy fogdosták egybe mind megannyit a razzian.

Egy szál rendőr tartja fenn a rendet, ott áll közöttük szigorú tekintettel, s egyenkint bocsátgatja őket a kapitány elébe. S amint kijön egy-egy, a szemből kilátszik mi végzett odában. Ki gunyosan mosolyogva lép ki az ajtón, ki meg elszontyolodva imbolyog a szöglet fele.

Egyiket ott marasztalják kosztra a másik mehet szabadon.

— Tóth János! kiált ki a kapitány.

A rendőr előre uszkolt egy szép szál sugár legényt. Jobb fajta ruha van rajta, s batran törtet előre, közben elsimitva kunkorgós szöke bajuszát. Mélyen meghajolt a kapitány előtt, odaáll közel az íróasztalhoz. A kapitány végig nézi, aztán megcsóválja a fejét.

— Ej, ej Tóth János, hát már ennyire sülyedtél.

Kivágja a legény büszkén a mellét.

— Miért? — kerdi.

— Hát te a híres betörő, lopás helyett már koldulásra vetemedtél. Nem szégyelled magad.

Tóth János lehajtja a mellére a fejét aztán szegyenkezve forgatja ide-oda a kalapját.

— Hát... hát... éhes voltam — szól szeliden.

— Ejnye János, aztán nem bujsz a föld alá szegyenedjen? K kaparják a szemed a rabpalyások, ha visszakerül sz és megtudják, hogy koldulni jártál.

Erre aztán megvilan a szeme a legénynek, kipirul az arca s hevesen, indulatosan adja vissza a szót:

— Nem voltam én közönséges koldus, — követem — b i r ó v o l t a m a többi között.

Tóth Jánost, a koldusbirót mindazonáltal huszonnégy órára zár alá helyezték.

CSARNOK.

Az agglégény clubb titkára.

Írta: Zivuska Andor.

(Folytatás.)

Mikor Berky hadnagy örömtől sugárzó arcczal elhagyta a Tarkövy lakását, Tarkövy főhadnagy első pillanatra olyan félet érzett, mintha rémitő boldonságra vállalkozott volna, — hogy barátjának ezt a boldon ígérést tetté.

— Ő — aki — gondolá — ép ma kapta meg a Johannita rendnek az értesítést, hogy egy jó felév muiva mellén fog ragyogni a hazi keresztet örökre kizárol fekete eremkereszt, mégis csak furcsa, hogy ő, ép ő menjen el ma abba a bálba s mulat'asson ott egy. az első bal gyermek iluzióival telített leányka és talan karikázék is vele, legalább is minden turból egy párat, hiszen csak nem viheti hozzá a barátait, ugy akár egy hordar, anélkül: hogy ő csak egyetlen egyet is megfordulna vele.

De a másik pillanatban már ujra erőtt vett rajta az az érzés, mit Berky szavainál érzett.

— Mégis — gondolá magában — aki őt e szivességre kerle Berky hadnagy, az ő legjobb barátja, a kivel is barátság, gyermekkortól all fenn, akivel a sors — csak par-honapja még, hogy hosszú idő után ismét összehozta, aztán meg egy kis leányról van szó, ki ép e Berkynek a huga, kinek még éppen annyi rajongással van telve a lelke, mint rég volt az övé is, aki egykor ébredni fog szüntén, mint ébredett ő is, ha majd szeméiről az ébredés percze letépi majd az álmot.

De mégis most mindjárt ép az első bálján érjen véget alma. most mindjárt első bálján érje őt család?

Erre a kérdésre Tarkövy főhadnagy nem mert feleletet adni önmagának: csak hosszan nézett el mereven a tűzbe, a mely előtte a bronz színű kandallóban nagy lánggal lángolt.

Végül határozott s valami jóleső érzés volt az mely most ereibe ömlött — fölugrott helyéről.

— Nem!!! mondta halkán — annak a kis leánykának ma nem szabad csalódní! Vég-tére is neki 26 év van még mindössze a válán s noha ő az agglégény clubb tagja, nines a lábában köszvény, s noha nem sokára lo-vagja is lesz a Johannita rendnek, azért talán addig sem lehet más ő, — mint egy lovag.

— Lovagnak kell lenni igen ma is neki, vajjon lovag e az, a ki elnézi azt, hogy egy felénk gyermek, az ő legjobb barátja kis huga — éppen az első bálján ottan maradjon ülve?!!

Nem! Annak a leánykának ma az első bálján nem szabad csalódní.

Ugy lesz!!! Még most a dél folyamán elfut barátaihoz, — igen, igen lefoglalhatja velük a kis leány négyesét, aztán udvart szerez neki, udvart, olyan udvart, amilyen nem lesz majd egy lánynak sem ott fent azon a bálon.

Tarkövy ugy is tett amint gondolá volt becsőgette gyorsan a huszart s atillat meg kardot kere attól.

Mikor aztán nagy sietve az ajtón kilépet Tarkövy főhadnagy mosolyogva állott meg egy pillanatra:

Furcsa is az élet, gondolá magában. ha csak 20 órával mondta volna előbb azt valaki szemebe, hogy egy ismeretlen kis lány érdekében annyit fog törődni, mint amennyit fog még ma, bizonynal kikaczagja menten és most!!! ejh, ho! Végre is hát — fejezé be gondolatát lovag ostarával elshintva egyet, Noblesse oblige! Tarkövy főhadnagy lovag és jó barát, az a kis leány meg a jó barátja huga annak a lánynak hát, ha az ördög any-jánál is rutabb, — mulatni kell neki máma!!!

A nagy vigadó diszternében bál volt nagy bál, a főváros bálja.

Bál! — bál! Meenyi ifjú leánykának vagy Te édes alma, Te fénytől vakító, hosszú velenzei tükröktől ragyogó, cigány zenétől mámorító, — bohó, — keringelő tarka világ Te!!

Ah! hány napot és éjet tölt át álmodva rólad a leányka, ki a bakfisch kornak küszöbét túl lépve a mamának ígéretét bírja, hogy a hosszú ruhás lánykák sorába beiktatni elviszik majd őt is már a bálba, a legelső bálba ha a farsang eljön s beköszönt újra Karnevál herceg.

A terem tündéri fennel ragyogott a kristályfalóba vont aranyos csillárok beözönlő sugarai halványan verődtek vissza a barnás sárga parkettére fényesre sikált lapján.

(Folyt köv.)

284/1898. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék mint csődbíróság 2343/1898 sz. végzése folytán közhírré teszi, miszerint közadós Veres János debreczeni lakos csődtömegéhez leltározott 420 frt 50 krra értékelt férfi ruha árúk és házi butorokból álló ingó áruk **1898. évi márczius hó 7-ik napján d. e. 8 órakor** kezdetét veendő és Rózsateren a város gazdái hivatal udvarán s folytatólag Nagy-mester-utcán 1242. számú háznál megtartandó nyilvános bírói arveresen a legtöbbet ígérőnek, azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1898. febr. 26.

Török Péter
bíró, kiküldött.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit-Crémeje.

Margit-Créme legjobb arcz créme, rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások börtarka (Mitesser) ellen.

Margit-Créme egyedüli szer bőrpattanások, arcz- és ké-vörösödés, napharítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy brrre kenve ez által rögtön fölvetetik és ez okozza azonosodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy májfoltokkal fedett arcz 3-4 nap alatt alu-ástrom-fehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, miután nem zsíros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz nem lesz olyan fényes, mint más krémektől, azért nappal is használható.

Margit-Créme nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit-hölgypor fehér, rózsás és créme 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csak akkor valódi, ha minden doboz gutori **Földes Kelemen** gyógyszerész Aradon felirattal és címerrel van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Főraktár Debreczenben Mihalovits J. Kigyő-csimű, és Tóth Béla urak gyógyszerészárcaiban.

Meghívás.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi-bank XXXI-ik rendes közgyűlését

1898 márczius 6-án, délelőtt 10 órakor tartandja **DEBRECZENBEN**

az intézet saját helyiségében, melyre a t. c. részvényesek ezennel meghívattak, oly figyelemmel, hogy az alapszabályok 28-ik cikkének rendelkezése szerint részvényeiket a közgyűlés előtt 5 nappal az intézeti pénztárnál le kell tenniük.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés az 1897. évről.
  2. Az 1897-ik évi számadások és mérleg s ezzel kapcsolatban a felügyelő-bizottsági jelentés előterjesztése után a mérleg megállapítása és a nyereség feletti intézkedés, vegre az igazgatóság és felügyelő-bizottság részere a formátvány megadása feletti határozat.
  3. Az alapszabályok 34-ik cikke értelmében kiegészítő két igazgatósági tag helyének három évre való betöltése.
  4. A felügyelő-bizottság mindhárom tagjának három évre megválasztása.
  5. Az alapszabályok megváltoztatása.
- Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést megelőző 8 nap alatt a bank helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1898. február 14 én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

LOHSE'S

Edelveilchen

A legremekőbb ibolyaillat, mely teljesen hasonlít a frissen szedett ibolya illatához.

Parfüm-Puder-Brillantine-Pipereviz-Szappan-illatszerpárna.

GUSTAV LOHSE királyi udvari szállító
BERLIN W, Jägerstrasse 45/46.

Kapható minden illatszer-, díszmű- és drogua-üzletben valamint az összes bel- és külföldi fodrászoknál.

Meghívó

a Debreczeni szőlő- és bortermelő-szövetkezet

III. évi

rendes közgyűlésre,

mely 1898. évi márczius 20-ik napján délután 4 órakor Debreczenben, Hajdumegye székháza nagy tanácstermében tartatik meg.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. A felügyelő-bizottság által átvizsgált mérleg és számadások és ezekre vonatkozó felügyelő bizottsági jelentés.
3. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő bizottságnak felmentvény adása tárgyában.
4. Igazgatósági indítvány az alapszabályok 44. §-ának megváltoztatása s az igazgatói jutalék szállítása tárgyában.
5. Igazgatósági indítvány 2 csőszház építése iránt.
6. Öt igazgatósági tagnak 3 évre megválasztása.

Debreczen, 1898. márczius 1-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A közgyűlésen minden szövetkezeti tagnak szavazata van. Egy üzletresz, egy szavazat gyakorlására jogosít, a mely akár személyesen, akár valamelyik szövetkezeti tag által képviselve érvényesíthető, 20 szavazatnál többel azonban senki sem bírhat, akár saját nevéen, akár meghatalmazás alapján együtt. (Alapszab. 85. 19. §)

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos iverk, tabellák.

Gyászjelentések.

Hangverseny műsorok. Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitünő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

Pinczérszámlák bor és sör czimkéik.

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

Névjegyek 50 krtól kezdve.

A „Debreczen” kiadóhivatala.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben